

1978 marzec 8. Wrocław

*Szyfrogram nr 630 zastępcy naczelnika Wydziału III KW MO we Wrocławiu por. Edwarda Zarzyckiego do dyżurnego Departamentu III MSW dotyczący zamierzeń działaczy SKS i planowanych przedsięwzięć operacyjnych tajne*

Z informacji operacyjnych, jakie posiadamy, wynika, że zatrzymani w trakcie nieformalnego zebrania w liczbie 27 osób, a następnie ukarani przez kolegium ds. wykroczeń, zamierzają w większości zapłacić grzywny, przy czym w rozmowach i rozważaniach związanych z całokształtem wydarzeń mówią o potrzebie odwoływania się do wyższej instancji orzekającej. Główni figuranci, a przede wszystkim [P\[iotr\] Starzyński](#), [A\[leksander\] Gleichgewicht](#), [J\[erzy\] Filak](#) i inni, planują zorganizowanie zbiórki w środowiskach uczelnianych na pokrycie orzeczonych kar pieniężnych. Piotr Starzyński powyższą sprawę konsultował z J[ackiem] Kuroniem, który poparł tę akcję, mimo że uprzedzał swego rozmówcę, iż władze mają prawo zawyrokować przepadłość pieniędzy zebranych w sposób nieformalny. Stwierdził dalej, iż ta zbiórka będzie odpowiedzią na represje i obroną prawa do wolności zgromadzeń. Jego zdaniem zbiórkę tę konieczne należy przeprowadzić. Dalej instruiował [Starzyńskiego](#), iż należy się odwołać od orzeczeń kolegium. Ewidentnie dał do zrozumienia, że zależy mu na maksymalnym rozgłosie i że w tym kontekście zbiórka jest bardzo dobra.

W dalszych wypowiedziach Kuroń oświadczył, że można skierować specjalne oświadczenie do opinii publicznej i wezwać do masowych zbiórek na uczelniach. W jego ocenie byłaby to odpowiedź ciosem za cios.

Uwzględniając powyższą sytuację, podejmiemy stosowne przeciwdziałania operacyjne i inspirujące wobec władz i aktywów uczelnianych, które w maksymalnym stopniu zapobiegałyby możliwości zrealizowania akcji zbiórkowej.

W odniesieniu do poszczególnych figurantów będą zastosowane następujące przedsięwzięcia:

1. [P\[iotr\] Starzyński](#) od godz. 6.00 dnia 8 III 1978 r. będzie pod stałą kontrolą i obserwacją operacyjną. Spowodowano, iż w miejscu pracy będzie on obciążony w najbliższych dniach dodatkowymi zajęciami, a w razie potrzeby wysłany w delegację.

2. [L\[eszek\] Budrewicz](#) od godz. 6.00 rano dnia 8 III 1978 r. będzie pod stałą kontrolą operacyjną i "opieką" władz uczelnianych w sensie kontroli jego obecności na zajęciach i wezwania do dyskusji na temat pracy magisterskiej itp.

3. [A\[leksander\] Gleichgewicht](#) będzie wezwany do KW PZPR w celu wyjaśnienia, kto podpisał w jego imieniu listę obecności, gdy był zatrzymany. W miejscu pracy będzie kontrolowany, a niezależnie od tego w wyniku naszych przedsięwzięć stworzone zostaną warunki uniemożliwiające mu zaangażowanie się w akcję zbiórki pieniężnej.

4. [J\[erzy\] Filak](#) - przewidziana jest w dniu 8 III 1978 r. rozmowa dyr. "Dolmelu" z wymienionym, kontrola ze strony bezpośrednich przełożonych niedopuszczającą do ewentualnej zbiórki na terenie zakładu.

5. [Rospond](#), [Klimek](#), [Adamkiewicz](#) - od godzin rannych obserwacja operacyjna i rozmowy ostrzegawcze w Komitecie uczelnianym PZPR.

Nasze działania operacyjne rozszerzyliśmy również na innych figurantów. którzy, jak wynika z rozpoznania i analizy sytuacji, mogą aktywnie włączyć się do zbiórki pieniężnej i popierać tę akcję. I tak. jeśli chodzi o Adama Pleśnara, głównego aktywistę "Hazardzistów", zabezpieczy [go] najbliżej z nim związany i mający poważne wpływy TW "Bolek". Ewentualne zamiary Pleśnara będzie torpedował, używając argumentu, że w chwili obecnej im, tzn. ROPCiO. nie opłaca się angażować po stronie SKS-u, bowiem wojewoda nie udzielił jeszcze odpowiedzi w sprawie pisma o przydzielenie pomieszczenia na punkt informacyjno-konsultacyjny. Gdyby dotarło do niego, iż ROPCiO popiera awanturnicze zamysły SKS-u, może to wpłynąć niekorzystnie na decyzję w powyższej sprawie.

Podobnie małżeństwo Labudów będzie zabezpieczone agenturalnie w celu uzyskania wyprzedzających danych, jaki jest ich stosunek do akcji zbiórkowej.

Posiadamy również informację, której pewne aspekty wskazują, że do akcji protestacyjnej w sprawie członków wrocławskiego SKS-u i zbiórek pieniężnych może zaangażować się prof. Hartman. Wiadomo nam, iż usiłował on pilnie porozumieć się z prof. Gleichgewichtem, a nie zastawszy go, rozmawiał z prof. Dudą i zaproponował mu wspólne spotkanie z prof. Gleichgewichtem w godzinach przedpołudniowych dnia 8 III 1978 r. Duda nadmienił, że posiada brulion z wnioskami, które były opracowane, a Hartman prosił, aby je przyniósł ze sobą, bo on nie dysponuje wszystkimi materiałami.

O dalszym rozwoju sytuacji w środowisku wrocławskiego SKS-u, o zamierzeniach i poczynaniach głównych figurantów będziemy sukcesywnie informować.

*Źródło: AIPN, 0222/701, t. VI. k. 322-324*